

Så här ser den ut, stolen som Johan Linton ritade efter att ha sett Caravaggios målning "Gravläggningen" under ett besök i Rom 1997.

De trångsynta hade fel. En stimulerande bok om en stol om en målning.

RECENSION BÖCKER

Linton Lundh Caravaggio.

Appendix till en vilstol

Red. Sven Lundh och Johan Linton

Källemo

VAD SKA JESUS MED en vilstol till i grav-
ven?

Det här är en mycket märkvärdig bok om den svenske arkitekten Johan Lintons märkliga stol om en målning av Caravaggio.

En bok om en stol om "ett slut som möjliggör en fortsättning" som psykoanalytikern Per Magnus Johansson formulerar det i en underbart slingrande text.

Johanssons text är inte lång men den hör till det bästa och mest stimulerande jag har läst om skapande. Den borde spridas på konst- och designskolor. Med stöd i Freud rör den sig lätt som en plätt, enkelt, klart och koncist, från dramatiker och författare (som Schnitzler, Shakespeare, Dostojevskij) över konstnärer (Leonardo da Vinci, Michelangelo) och möbler till konstens gestaltning av hjälplösheten inför det oåterkalleliga: döden.

Det finns ett annat slut. Konstverket består efter slutet och förlusten och överlever konstnären. "Det lämnar efter sig någonting som har mening för och sysselsätter de överlevande: ett minnesspår... hoppet om en oförstörbar kontinuitet." Ja, Johansson får det

Caravaggios "Gravläggningen".

att framstå som självklart att en stol kan härstamma från en mer än fyra-hundraårig tavla och förutom stol också vara en fortsättning och en översättning: från renässansen till i dag, från återfödelsen till döden.

STOLEN ÄR EN IDÉDRIVEN vilstol i stål och sadelgjord. Den heter Caravaggio efter den kontroversielle italienske målaren (cirka 1573–1610) och är producerad av Källemo som presenterade boken och stolen på möbelmässan i Milano.

Linton mötte Caravaggios målning

"Gravläggningen" under ett besök i Rom våren 1997. Den målades 1601 i Rom för familjen Vittrices kapell i Santa Maria in Vallicella. Under Napoleons ockupation togs målningen till Paris och kom därefter att ingå i Vatikanmuseernas samlingar. Någonting i målningen berörde Linton och gav idén till en möbel. Inte det andliga innehållet utan konstruktionen och dess effekter: spelet mellan kropparna; det djupa rummet; gesterna; monumentaliteten och kontrasten mellan existentiellt dunkel och ömhet. Han började teckna för att förstå målningens verkan.

Enligt Linton är det alltså inte Jesus från korset nedtagna kropp det handlar om utan målningens konstruktion som genom hans teckningar har trätt fram i stolen. Fast hur skulle man kunna låta bli att tänka på att Jesus och lärjungarna halvåg till bords under den i konsthistorien oftast västerländskt möblerade sista måltiden? Den halviggande ställningens betydelse i den judiska religionen (på Moses tid fick bara fria män äta liggande) berörs inte i boken utan ligger bara som en frihetlig laddning över stolen.

Texterna (av Linton, filosofen Sven-Olov Wallenstein, den konstnärligt banbrytande möbelförläggaren Sven Lundh, med flera) är tryckta på svenska och italienska.

Jag önskar att jag hade kunnat läsa den här boken när jag gick på Konstfack på 1980-talet. Jag hade behövt den som bekräftelse på att trångsynta lärare hade fel.

SUSANNE PAGOLD
susanne.pagold@dn.se